

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 9C/29/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114232841
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2016:8114232841.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Rastislavom Sikorjakom v právnej veci navrhovateľa: Ferratum Bank Ltd., so sídlom Tagliaferro Business Centre, level 6, 14 High Street, Sliema, SLM 1551, Maltská republika, právne zastúpeného advokátska kancelária slc partners s.r.o., so sídlom Hviezdoslavovo nám. 16, 811 02 Bratislava proti odporkyni: Y. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. T. XX, XXX XX T., t. č. na neznámom mieste, v konaní zastúpenej opatrovníčkou P. O., súdnou tajomníčkou Okresného súdu Prešov, o zaplatenie 267 € s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 150,-Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne od 06.06.2014 až do zaplatenia, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

III. Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Návrhom došlým súdu dňa 17.12.2014 sa žalobca domáhal na žalovanom zaplatenia sumy 267 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25 % ročne z tejto sumy od 23.11.2013 až do zaplatenia.

Žalobca vychádza z nasledujúceho skutkového stavu:

Dňa 23.10.2013 malo dôjsť medzi ním ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom k uzavretiu zmluvy o pôžičke formou on-line žiadosti o pôžičku.

Výška poskytnutej pôžičky bola 150 € a pôžička bola žalovanému poskytnutá dňa 23.10.2013.

Žalovaný sa zaviazal na úhradu plne stanoveného poplatku za správu pôžičky vo výške 57 €, a zároveň sa zaviazal na úhradu plne stanoveného konzultačného poplatku za každý konzultačný úkon pôžičky vo výške 15 €.

Žalobca si v konaní voči žalovanej uplatnil konzultačné poplatky za 4 konzultačné úkony. Celková dlžná zmluva zo zmluvy o pôžičke teda predstavuje výšku 267 €.

Žalovaný sa k žalobe nevyjadril. Súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 115a ods. 2 O.s.p. z dôvodu, že išlo o drobný spor podľa § 200ea O.s.p. a všetky pre rozhodnutie potrebné skutočnosti vyplývajú z listín predložených žalobcom.

Výzvou zo dňa 16.11.2015 požiadal súd žalobcu, aby tento preukázal, že zmluva o pôžičke a štandardné podmienky boli elektronickou formou žalovanou prijaté, a zároveň aby preukázal elektronické uzavretie zmluvy na sumu 150 €. Zároveň súd žiadal žalobcu, aby tento preukázal vykonanie štyroch konzultačných úkonov po 15 €, uviedol v čom spočívali a aké boli skutočné náklady na tieto úkony.

Podaním doručeným súdu dňa 19.02.2016 žalobca uviedol, že žalovaná zaslala on-line žiadosť o pôžičku dňa 23.10.2013, pričom odoslaním tejto žiadosti vyjadrila súhlas so zmluvou o pôžičke a štandardnými podmienkami, ktoré tvoria prílohu k zmluve o pôžičke.

Navrhovateľ v ten istý deň potvrdil žiadosť odporkyne poskytnutím pôžičky, čím došlo k uzavretiu zmluvy o pôžičke. Žalobca ďalej uvádza, že nakoľko k uzavretiu zmluvy o pôžičke v jej písomnom znení došlo prostredníctvom elektronickej komunikácie, nebola predmetná zmluva uzavretá v písomnej forme. Ďalej žalobca poukazuje na § 657 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého pre zmluvu o pôžičke sa nevyžaduje písomná forma.

Pokiaľ ide o nárok na úhradu konzultačných poplatkov, žalobca tento odvodzuje z ustanovenia článku 5 bodu 5.5 štandardných podmienok. Vykonanie konzultačných poplatkov mal žalobca súdu preukázať prostredníctvom výpisu konzultačných poplatkov, ktoré boli prílohou žaloby. Z predmetného výpisu má vyplývať, že zo strany žalobcu boli vykonané viaceré konzultačné úkony, z ktorých si však žalobca uplatňuje konzultačné poplatky za 4 úkony, a to trikrát poplatok za upomienku a jedenkrát inkasný poplatok podľa zmluvných podmienok.

Žalobca súdu predložil zmluvu o pôžičke bez podpisu zmluvných strán, z ktorej bodu 1.1 vyplýva - spoločnosť Ferratum a zákazník týmto uzatvárajú túto zmluvu o pôžičke ako dlhodobú rámcovú zmluvu, na základe ktorej spoločnosť Ferratum poskytne zákazníkovi pôžičky. Táto zmluva o pôžičke je rámcovou zmluvou a sama o sebe a samostatne neslúži ako základ pre vyplatenie akýchkoľvek čiastok pôžičiek.

Podľa bodu 2.1 zmluvy o pôžičke - štandardné podmienky uvádzajú čiastky pôžičiek, ktoré sú k dispozícii, čiastky príslušných poplatkov za pôžičky alebo úrokové sadzby, splatnosť pôžičiek, termíny a čiastky splátok, rozdelenie uhradených čiastok, príslušný úrok z omeškania a sadzby zmluvných pokút, varovanie ohľadom následkov omeškania, pokyny ohľadne možnosti riešenia sporov a právo a postup predčasného splatenia.

Podľa bodu 2.2 zmluvy o pôžičke - v informačnom hárku je uvedená príslušná ročná percentuálna sadzba poplatku, celkové čiastky na splatenie, druh úverov poskytnutých spotrebiteľovi a kontaktné údaje orgánu vykonávajúceho dohľad.

Podľa bodu 2.3 zmluvy o pôžičke - žiadosti o pôžičku a/alebo splátkovom kalendári/faktúre je uvedená výška pôžičky, príslušné poplatky alebo úrokové sadzby, výška a dátumy splátok a celková čiastka na úhradu, ktoré sa týka jednotlivéj pôžičky.

Žalobca súdu ďalej predložil dokument bez podpisu zmluvných strán s názvom „Štandardné podmienky, ktoré sa týkajú zákazníkov na Slovensku, príloha k zmluve o pôžičke“

Z bodu 3.1 týchto štandardných podmienok vyplýva, že za účelom získania pôžičky musí mať zákazník platnú zmluvu o pôžičke.

Podľa bodu 3.4 štandardných podmienok - elektronická zmluva o pôžičke sa považuje za uzavretú po prijatí zákazníkovo výslovného elektronického súhlasu, že si praje byť viazaný zmluvou o pôžičke týmito štandardnými podmienkami a informačným hárkom a až Ferratum poskytne pôžičku podľa definície v bode 7 tejto zmluvy. Toto poskytnutie je v prípade elektronického uzavretia zmluvy považované za schválenie zmluvy o pôžičke.

Podľa bodu 5.1 štandardných podmienok - zákazník si môže vybrať spomedzi pôžičiek s dvoma rôznymi dobami splatnosti:

- 15 kalendárnych dní,
- 30 kalendárnych dní.

Podľa bodu 5.2 štandardných podmienok - zákazník sa zaväzuje uhradiť spoločnosti Ferratum pevne stanovený poplatok za správu pôžičky. Pred dátumom splatnosti sa z čiastky pôžičky nevypočítava žiaden úrok.

Podľa bodu 6.1 štandardných podmienok - žiadosť o pôžičku je možné predložiť prostredníctvom SMS alebo na internetovej stránke. Žiadosť prostredníctvom internetovej stránky je možné predložiť aj v predajnom mieste za pomoci personálu predajného miesta.

Podľa bodu 6.7 štandardných podmienok - v prípade, že žiadosť podaná prostredníctvom SMS alebo internetovej stránky a spoločnosť Ferratum ju schváli, zákazník berie na vedomie a súhlasí, že bude o tejto skutočnosti upovedomený prostredníctvom elektronických prostriedkov vrátane SMS. Zaslanie SMS predstavuje platnú akceptáciu žiadosti o pôžičku. Uvedená SMS predstavuje konečnú a záväznú akceptáciu žiadosti o pôžičku, po prijatí ktorej sú obe strany viazané povinnosťami, ktoré vyplývajú z príslušnej žiadosti o pôžičku.

Pri svojom rozhodovaní sa súd riadil nasledujúcimi úvahami:

V prejednávanej veci išlo o peňažné prostriedky poskytnuté žalobcom žalovanej za odplatu, pričom však nešlo o spotrebiteľský úver, ktorým podľa § 1 ods.3 písm.l) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov nie je úver, ktorý sa má splatiť v lehote nepresahujúcej tri mesiace.

Napriek vyššie uvedenému má však žalobca postavenie tzv. iného veriteľa podľa § 2 písm.c) zákona č. 129/2010 Z.z. (iným veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá v rámci svojho podnikania ponúka alebo poskytuje úvery alebo pôžičky, ktoré spĺňajú aspoň jednu z podmienok uvedených v § 1 ods. 3 písm. c) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610.html>>, f) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610.html>> a l) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610.html>>, pričom tieto úvery alebo pôžičky nespĺňajú žiadnu z podmienok uvedených v § 1 ods. 3 písm. a), b) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610.html>>, d), e) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610.html>>, g) až k) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610.html>> a m) až r) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610.html>>; za iného veriteľa sa nepovažuje banka, pobočka zahraničnej banky a finančná inštitúcia podľa osobitného predpisu, ktorá má povolenie na činnosť udelené Národnou bankou Slovenska) a na ním poskytované úvery sa teda vzťahujú niektoré ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z.

Otázkou, ktorou sa súd primárne zaoberal bola otázka, či medzi účastníkmi konania vznikol platný zmluvný záväzkový vzťah.

Napriek tomu, že zákon č. 129/2010 Z.z. v ustanovení § 9 ods.1 hovorí, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, má súd za to, že tomu tak nemusí byť v prípade uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere postupom podľa zákona č. 266/2005 Z.z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku.

Podľa § 2 písm.a) zákona č. 266/2005 Z.z. zmluvou na diaľku sa rozumie zmluva medzi dodávateľom a spotrebiteľom o poskytnutí finančnej služby výlučne prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie.

Podľa § 2 písm.b) bod 7 zákona č. 266/2005 Z.z. finančnou službou je služba poskytovaná veriteľom, ktorý poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania a podľa § 2 písm.b) bod 8 je finančnou službou služba poskytovaná inou osobou s obdobným predmetom činnosti, ako majú osoby uvedené v prvom až siedmom bode.

Podľa § 2 písm.c) zákona č. 266/2005 Z.z. dodávateľom je osoba, ktorá je v rámci svojho podnikania poskytovateľom finančných služieb prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie na základe zmluvy na diaľku.

Podľa § 2 písm.e) zákona č. 266/2005 Z.z. prostriedkom diaľkovej komunikácie je prostriedok, ktorý bez súčasného fyzického kontaktu dodávateľa a spotrebiteľa možno použiť pri poskytovaní finančnej služby na diaľku, najmä elektronická pošta, telefón, fax, adresný list, ponukový katalóg.

Ani vyššie uvedený záver však nič nemení na tom, že aj zmluva uzavretá prostriedkami diaľkovej komunikácie musí byť výsledkom kontraktáčného procesu podľa Občianskeho zákonníka.

Podľa § 43a ods.1 OZ - Prejav vôle smerujúci k uzavretiu zmluvy, ktorý je určený jednej alebo viacerým určitým osobám, je návrhom na uzavretie zmluvy (ďalej len „návrh“), ak je dostatočne určitý a vyplýva z neho vôľa navrhovateľa, aby bol viazaný v prípade jeho prijatia.

Podľa § 43c ods.1 OZ - Včasné vyhlásenie urobené osobou, ktorej bol návrh určený, alebo iné jej včasné konanie, z ktorého možno vyvodiť jej súhlas, je prijatím návrhu.

Podľa § 44 ods.1 OZ - Zmluva je uzavretá okamihom, keď prijatie návrhu na uzavretie zmluvy nadobúda účinnosť. Mlčanie alebo nečinnosť samy o sebe neznamenajú prijatie návrhu.

Návrh na uzavretie zmluvy je jednostranným právnym úkonom, ktorý je perfektný, len čo dôjde druhému účastníkovi (oblátovi). Návrh na uzavretie zmluvy treba adresovať oblátovi.

Pokiaľ má byť návrh na uzavretie zmluvy návrhom podľa § 43a ods. 1 OZ, <<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=%7E/Main/TArticles.ascx&phContent=%7E/ZzSR/ShowRule.ascx&RuleId=0&FragmentId1=3977743&FragmentId2=3977743>> musí zodpovedať týmto zákonným požiadavkám:

- a) návrh na uzavretie zmluvy musí byť určený jednej či viacerým individuálne určeným osobám,
- b) návrh musí byť dostatočne určitý (návrh musí obsahovať aspoň podstatné náležitosti navrhovanej zmluvy vyžadovanej zákonom) a
- c) z návrhu musí vyplývať vôľa navrhovateľa byť návrhom v prípade prijatia viazaný (vôľa navrhovateľa nemusí byť výslovne vyjadrená).

Ak adresát návrhu (oblát) chce návrh prijať, jeho prijatie musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) jeho predmetom musí byť záväzne urobený návrh zmluvy,
- b) prijatie návrhu sa musí uskutočniť v lehote určenej v návrhu, inak v lehote ustanovenej zákonom (pozri napr. § 792 ods. 1 OZ) <<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=%7E/Main/TArticles.ascx&phContent=%7E/ZzSR/ShowRule.ascx&RuleId=0&FragmentId1=3979186&FragmentId2=3979186>>; k oneskorenému prijatiu návrhu pozri § 43c ods. 3 OZ, <<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=%7E/Main/TArticles.ascx&phContent=%7E/ZzSR/ShowRule.ascx&RuleId=0&FragmentId1=3977760&FragmentId2=3977760>>
- c) prijatie návrhu musí vyhovovať forme, ktorú určuje návrh zmluvy alebo vyžaduje zákon (pozri § 46 OZ <<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=%7E/Main/TArticles.ascx&phContent=%7E/ZzSR/ShowRule.ascx&RuleId=0&FragmentId1=3343810&FragmentId2=3343812>>),
- d) prijatie návrhu sa musí po obsahovej stránke zhodovať s návrhom zmluvy.

V prejednávanej veci žalobca ani na výzvu súdu zo dňa 16.11.2015 nepreukázal ofertu (návrh zmluvy) zo strany žalovanej zahŕňajúcu Zmluvu o pôžičke, Štandardné podmienky a parametre chcenej pôžičky (výšku pôžičky, splatnosť pôžičky a pod.).

Keďže žalobca nepreukázal bezvadný kontraktačný proces, dospel súd k záveru, že k platnému uzavretiu zmluvy o pôžičke napriek vyplateniu čiastky 150 € nedošlo.

Právny vzťah účastníkov konania tak treba posudzovať podľa ustanovení o bezdôvodnom obohatení.

Podľa § 451 Občianskeho zákonníka

(1) Kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

(2) Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 Občianskeho zákonníka - Predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka - Ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

V prejednávanej veci išlo z dôvodu neplatnej zmluvy o plnenie z neplatného právneho úkonu. Ak rozdiel medzi plnením poskytnutým žalovanej a vrátenou sumou je 150 €, je táto suma bezdôvodným obohatením na úkor žalobkyne.

Pokiaľ ide o úroky z omeškania, splatnosť bezdôvodného obohatenia zákonom daná nie je. Postupovať treba podľa § 563 OZ - Ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal. Zo žalobcom predloženej komunikácie so žalovanou je zrejmé, že táto dňa 06.06.2014 o požiadavke na vrátenie sumy 150 € vedela. Súd preto priznal úroky z omeškania od tohto dňa, keďže deň, kedy žalovaná bola na úhradu sumy 150 € vyzvaná z listín predložených žalobcom nevyplynul.

Podľa § 517 ods.1 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len Občiansky zákonník) dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods.2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 NV č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka - Výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Ku dňu 06.06.2014 bola základná úroková sadzba ECB 0,25% p.a. a úroky z omeškania tak predstavujú výšku 5,25% ročne.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods.2 O.s.p. (Ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.).

Žalobca žiadal zaplatenie sumy 267 € + 33,95 € (úrok vo výške 5,25% ročne zo sumy 267 € od 23.11.2013 do dňa rozhodnutia súdu), spolu 300,95 € a priznaná mu bola suma 150 € + 14,87 € (úrok z omeškania vo výške 5,25% ročne zo sumy 150 € od 23.11.2013 do dňa rozhodnutia súdu), spolu 164,87 €.

Vzhľadom na to, že úspech žalobcu a žalovaného bol prakticky rovnaký, rozhodol súd, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne v 3 vyhotoveniach na Okresný súd Prešov, pričom odvolanie musí mať náležitosti uvedené v ust. § 205 ods. 1 a 2 O. s. p..

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak odporca dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, navrhovateľ môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.